

ORIENTERINGSSAK

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
06.03.2024

Sak:

Budsjett- og økonomirapport per 3. tertial 2023

Bakgrunn

Denne orienteringssaken er en intern økonomirapport for UiT Norges arktiske universitet. Rapporten tar for seg hovedtrekk i økonomien per 3. tertial. Vedlegg 1 gir en utvidet gjennomgang av regnskap, budsjett og avsetninger, mens vedlegg 2 gir en kort økonomistatus per enhet/fakultet. Vedlegg 3 inneholder en begrepsliste med definisjoner av sentrale begreper som benyttes i økonomirapporteringen. Ledelseskomentarar og resultat- og balanserapport fra avlevert regnskap fremgår av vedlegg 4 og 5. Til sist er årsrapporter for 2023 fra fakulteter, UMAK og UB i vedlegg 6. Årsrapportene er et ledd i arbeidet med å sikre en helhetlig styring av virksomheten med sammenheng mellom strategien, utviklingsavtalen og ressursdisponering. Mer informasjon om rapportene fremgår av det enkelte vedlegg.

Kostnader og merforbruk er i tabeller presentert med negativt fortegn.

Hovedtrekk i totaløkonomien

Universitetsstyrets fordeling av budsjetttramme(inntekter) for året 2023¹ var på 3806,5 mill. kroner, og i tråd med tildelingsbrevet for 2023 fra Kunnskapsdepartementet (KD). Årets fordeling, sammen med en planlagt bruk av ubrukte midler fra tidligere år, utgjorde enhetenes totale budsjettammer og grunnlaget for utarbeidelse av 2023-budsjettet:

Budsjetttramme/inntektsramme 2023 vedtatt av U-Styret	3806,5 mill. kroner
Ubrukte midler fra tidligere år (avsetninger)	227,1 mill. kroner
UiTs samlede midler og utgangspunkt for budsjettarbeid 2023	4033,6 mill. kroner

For 2023 godkjente rektor et budsjett innenfor UiTs samlede midler. Årsbudsjettet viste et negativt årsresultat på -99,9 mill. kroner finansiert av ubrukte midler fra tidligere år. I etterkant av godkjenningen har UiT mottatt 86,2 mill. i revidert nasjonalbudsjett².

Resultatet for 2023 er innenfor det godkjente budsjettet og viser et mindreforbruk på 139,8 mill. kr. Til sammenligning var resultatet for 2022 et merforbruk på 76 mill. kroner. Et hovedtrekk for totaløkonomien i 2023 er høyere bevilgning fra Kunnskapsdepartementet (kompensasjon for økt pris- og lønnsvekst) og lavere aktivitet enn planlagt.

	Regnskap 2022	Regnskap 2023	Godkjent budsjett 2023
Resultat	-76,0	139,8 ³	-99,9

Tabell 1 – Sammenstilling regnskap og budsjett. Tall i mill. kroner. Merforbruk fremgår med negativt fortegn.

Tabell 1 i vedlegg 2 viser hvordan mindreforbruket på 139,8 mill. kroner fordeler seg på enhetene ved UiT. Enheter med betydelig lavere aktivitet enn planlagt er Avdeling for bygg og eiendom, Det helsevitenskapelige fakultet og Fellesadministrasjonen. Forholdene er nærmere omtalt under de aktuelle enhetene i vedlegg 2. Utsatt aktivitet hos enheter gir utslag i at midler som skal videreføres fra universitetets fellesutgifter også utsettes.

¹Universitetsstyremøte 2. februar 2023, styresak S 3/23.

² Sak S28/23 vedlegg 2 fremlagt på universitetsstyremøte 15. november 2023 redegjør for fordeling av sentral avsetning tilknyttet revidert nasjonalbudsjett 2023.

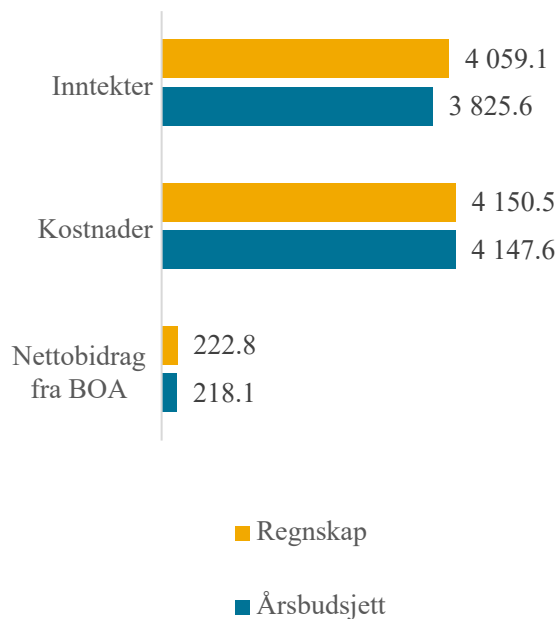
³ Det har vært et overskudd på 1,8 mill. kroner knyttet til oppdragsprosjekter som er disponert til UiTs virksomhetskapital i tillegg til de 139,8 mill. kroner. Overskudd knyttet til oppdragsprosjekter er ikke betydelig og inngår ikke i den interne økonomirapporteringen.

Bevilgningsøkonomien (BEV):

Inntekter i regnskapet er 4 059,1 mill. kroner, som er 233,5 mill. kroner (6 %) høyere enn planlagt (budsjettet). Kostnadene er 4 150,5 mill. kroner, som er 2,9 mill. kroner (0,07 %) høyere enn planlagt. Nettobidrag fra bidrags- og oppdragsprosjekter (BOA) utgjør 222,8 mill. kroner i 2023, og er høyere enn planlagt.

På inntektssiden viser regnskapet høyere inntekter enn planlagt. Dette skyldes hovedsakelig økte tildelinger i revidert nasjonalbudsjett på 86,2 mill. kroner, og lavere aktivitet finansiert av midler som videreførdes løpende fra UiT sentralt⁴. Kostnadene har derimot ikke opplevd tilsvarende økning noe som trolig skyldes at aktivitetsnivået i 2023 har vært preget av innstramminger og sterkere fokus på aktivitets- og økonomistyring. En høy pris- og lønnsvekst forklarer trolig kostnader på nivå med budsjett til tross for innstramminger og forsinkelser i aktivitet.

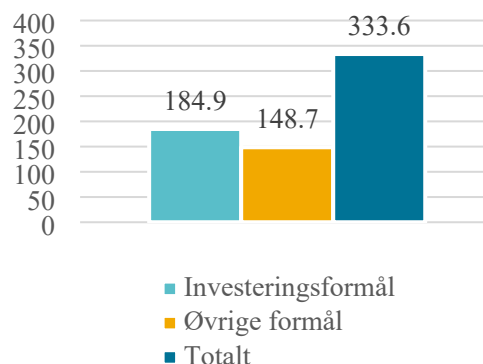
Nettobidrag fra BOA skal bidra til å styrke bevilgningsøkonomien⁵. Nettobidraget fra BOA er i stor grad i henhold til budsjett. Arbeid med å rydde opp i feilregistreringer i økonomisystemet, i tillegg til økt aktivitet i siste tertial har som forventet redusert budsjettavviket og økt nettobidraget sammenlignet med 2. tertial.

Avsetninger i bevilgningsøkonomien:

Av totale avsetninger i bevilgningsøkonomien er 184,9 mill. kroner knyttet til investeringsformål. Det henvises til investeringsplanen (egen sak), og ledelseskommmentarene i vedlegg 4, for en oversikt over planlagte fremtidige investeringer.

Avsetninger til øvrige formål utgjør 148,7 mill. kroner. Totale avsetninger ved utgangen av 2023 er 333,6 mill. kroner. Årets mindreforbruk har bidratt til å øke avsetningene sammenlignet med 31.12.2022 (227,1 mill. kroner).

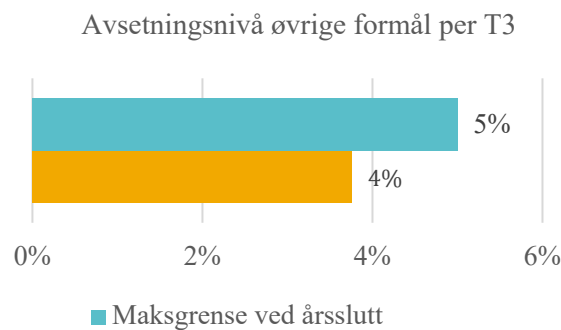

Ved utgangen av 2023 er andelen avsetninger tiltenkt øvrige formål på 4 % av årets tildeling fra Kunnskapsdepartementet. Dette er som forventet innenfor maksgrensen på 5 %. Gjennomgang av avsetninger fremgår av vedlegg 1.

⁴ Se vedlegg 4, ledelseskommmentarer for mer utdypende forklaring.

⁵ For definisjon av nettobidrag fra BOA se begrepsliste i vedlegg 3.

Tabell 1 i vedlegg 2 *Økonomistatus per enhet*, viser at det er store variasjoner i avsetningsnivå mellom enheter. Noen enheter har brukt mer enn tildelte midler og har negative avsetninger. Sentrale forhold og tiltak knyttet til disse enhetene er omtalt i tidligere budsjett- og økonomirapporter.

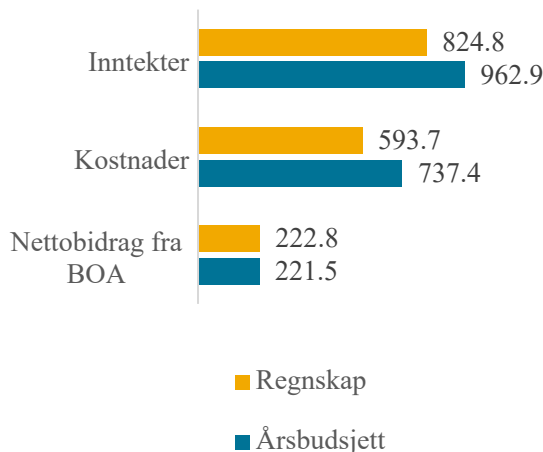

Bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA):

Inntektene fra BOA i 2023 er på 824,8 mill. kroner⁶, som er 14 % lavere enn budsjett, men en realøkning på om lag 2% sammenlignet med fjoråret. BOA-inntekter føres i takt med aktivitet (kostnader), og kostnadene er følgelig også lavere enn planlagt (19% lavere).

Tallene viser et lavere aktivitetsnivå enn det som var budsjettert for. Erfaringsmessig er det en tendens til noe ambisiøs budsjettering knyttet til BOA-aktiviteten.

Økt fokus og mer utstrakt bruk av funksjonalitet i de tekniske løsninger forventes å bedre budsjettkvaliteten på BOA-området.

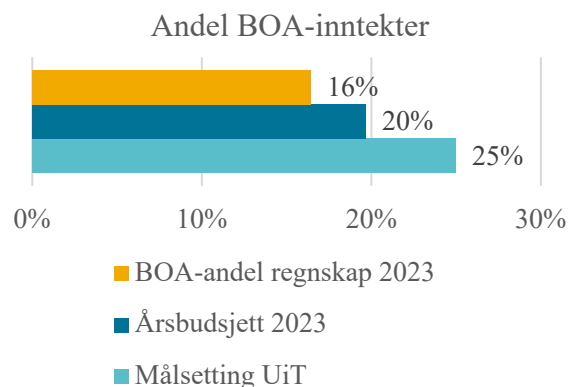

Andel BOA-inntekter:

Andel BOA-inntekter av totale inntekter i 2023 er på 16 %. Det er 4 % bak årsbudsjett (20 %), men på nivå med tidligere år.

Målsettingen er at eksterne inntekter skal utgjøre 25 % av totale inntekter innen utgangen av 2026. Tiltak og prosesser for å nå målet er omtalt under Rektors vurdering.

Godkjent budsjett for 2024 viser at UiT planlegger at eksterne inntekter utgjør 18% av totale inntekter i året som kommer.

Rektors vurdering

Flere enheter har i lengre tid meldt om en utfordrende økonomisk situasjon, se vedlegg 2 for oversikt. Samtlige enheter som ved inngangen til 2023 hadde negative avsetninger har redusert disse i løpet av året og bedret sin økonomiske situasjon, men fortsatt er situasjonen anstrengt for flere. I budsjettfordelingen for 2024 er det satt av midler til omstilling, som på sikt skal bidra til endringer i aktivitetsnivå som er tilpasset fremtidige økonomiske rammer.

⁶ Definisjonen av inntekter fra BOA er noe bredere i den interne økonomirapporteringen sammenlignet med ekstern regnskapsrapportering, og mindre avvik mellom intern og ekstern rapportering kan derfor forekomme.

I løpet av høsten ga regnskapet per 2. tertial og prognoser for 2023 indikasjoner og forventninger om at UiTs resultat for 2023 ville havne innenfor årets godkjente budsjett. Økonomistyringen har derfor hatt økt fokus på aktivitetsnivået i årene fremover, herunder årsbudsjettet for 2024 og langtidsbudsjett for 2025-2028. I tillegg har gjennomgående tiltak knyttet til omstilling, utforming av ny intern budsjettfordelingsmodell og gjennomgang av studieporteføljen hatt høy prioritet.

En tidlig avklaring av økonomiske rammer legger til rette for god økonomistyring på flere nivå i institusjonen. En målsetting for 2024 var derfor å sikre en budsjettprosess med godkjenning av enhetenes budsjetter i januar, og rektor godkjente den 26. januar et samlet budsjett for UiT. Som en del av denne prosessen har det gjennom høsten 2023 blant annet vært dialog mellom rektor og enheter for å sikre en omforent bruk av avsetninger i 2024. Videre var det også viktig at universitetsstyret fastsatte UiTs interne budsjettfordeling før årsskiftet slik at enhetene kunne levere og registrere budsjett innenfor gitte tidsfrister. Det godkjente budsjettet for 2024 viser et negativt årsresultat på 75 mill. kroner som finansieres av ubrukte midler fra tidligere år. Dette gir tydelige signaler om et høyt aktivitetsnivå, selv om 2024 anses å være forsvarlig og bærekraftig.

Langtidsbudsjettet er et viktig styringsverktøy som tilrettelegger for mer langsiktig planlegging og økonomistyring. Fra og med 2024 er det krav om registrering av langtidsbudsjett i økonomisystemet for alle enheter. Tidshorizonten er fire år utover inneværende budsjettår, det vil si 2025-2028. På sikt er det ønskelig at langtidsbudsjettet benyttes aktivt både av den enkelte enhet og institusjonen som helhet. Pågående virksomhetsprosesser knyttet til utforming av ny budsjettmodell og gjennomgang av studieporteføljen vil føre til justeringer i enhetenes fremtidige økonomiske rammer, og det blir derfor viktig å sikre god kvalitet i langtidsbudsjettet i det arbeidet som startet fra 2024.

UiT har mål om å øke andelen ekstern finansiering til 25 % av samlede inntekter innen utgangen av 2026. Tallene for 2023 viser en andel på nivå med tidligere år (16 %). Flere målrettede tiltak er innført for å øke UiTs eksternfinansierte virksomhet. I budsjettfordelingen for 2024 settes det av midler til å innfri krav til egenfinansiering. Midlene settes av på fellesnivå og tildeles enheter og prioriterte prosjekter for å redusere risiko for at en mer presset økonomisk situasjon skal være et hinder for økt ressursbruk til eksternfinansiert aktivitet. Videre forventes det å se positive effekter av UiT Talent hvor flere virkemidler som er iverksatt i 2023 får virkning i 2024. Ordningen tilføres også nye virkemidler i 2024. Den henvises til UiTs forskningsmelding for 2023⁷ for nærmere omtale av tiltak for å øke ekstern finansiering.

Dag Rune Olsen
rektor

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksansvarlig: Odd Arne Paulsen
Saksbehandler: Ragnhild Brenn

Vedlegg

- 1 Utvidet budsjett- og økonomirapport per 3. tertial 2023
- 2 Økonomistatus per enhet 3. tertial 2023
- 3 Begrepsliste budsjett- og økonomirapport
- 4 Ledelseskommentarer 3. tertial 2023
- 5 Resultat- og balanserapport 3. tertial 2023
- 6 Årsrapporter 2023 fakulteter, UMAK og UB

---

⁷ Forskningsmelding 2023 (avsnitt 5.2 og 5.3), fremlagt på universitetsstyremøte 19.12.2023. sak S 32/23.